

LEVE(N)DE DORPEN HEBBEN PLANNEN OP DE PLANK!

Hieronder vindt u meer informatie over dorpsvisies in het algemeen, het project Loket leve(n)de dorpen, de standaardaanpak, dorpsvisie+, actualisatie van een dorpsvisie en over de ondersteuningsmogelijkheden.

Wat is een dorpsvisie en wat kun je ermee?

Een dorpsvisie is een plan voor het dorp voor de middellange termijn: een rode draad voor het bestuur van dorpsbelangen, dat aangeeft wat er leeft in het dorp, en waarmee de dorpsbelangenorganisatie zich bezig zou moeten houden op het gebied van leefbaarheid. Alle wensen en ideeën vanuit de dorpsbewoners en dorpsorganisaties worden op papier gezet. Iedereen wordt uitgenodigd om mee te doen. Het verstevigt de band tussen het bestuur van dorpsbelangen en de dorpsbewoners. Het helpt nieuwe bestuursleden bij het inwerken.

“Keukentafelaanpak”

De vereniging Groninger Dorpen kan dorpen ondersteunen bij de ontwikkeling van een dorpsvisie (procesbegeleiding). Vaak wordt er dan gebruik gemaakt van de “Keukentafelaanpak”. Het dorpsbelangenbestuur of de werkgroep Dorpsvisie heeft eerst via een sterkte-zwakte analyse de thema’s bepaald. Vervolgens worden er aan de hand van “keukentafel formulieren” gesprekken met dorpsgenoten gevoerd om de ideeën en problemen boven tafel te krijgen. Elk gesprek wordt steeds afgerond met het vaststellen van de prioriteiten. Ook wordt er nagedacht met wie het betreffende idee uitgewerkt zou kunnen worden.

Bewonersavond en aanzet tot uitvoering

Tijdens een bewonersavond wordt het dorp geïnformeerd over de uitkomsten van alle gesprekken. Men kan nog met aanvullingen komen en de prioritering wordt getoetst.

Ook wordt hier soms een oproep gedaan om zitting te nemen in werkgroepen die de ideeën verder moeten brengen. Zo’n werkgroep zou dan aan de slag kunnen gaan om één of enkele van ideeën uit te werken in een concreet project.

Kiest het bestuur voor een meer beleidsmatige dan uitvoerende taakopvatting dan zal de dorpsvisie zeker een centrale rol spelen binnen de samenwerking met de gemeente.

Natuurlijk zijn er ook vele tussenvormen mogelijk.

Project Leve(n)de dorpen

Het project Leve(n)de Dorpen bestaat sinds december 2001 en is oorspronkelijk voortgekomen uit het Provinciale Omgevingsplan. Inmiddels maakt het onderdeel uit van het grotere Programma Landelijk Gebied.

De bedoeling van het project Loket leve(n)de dorpen is om Groninger dorpen economisch en sociaal vitaler te maken door het stimuleren van initiatieven op dorpsniveau, liefst op basis van zelfwerkzaamheid en vernieuwende vormen van samenwerking.

Het Loket stimuleert dorpen tot het maken van dorpsvisies, omdat het een werkwijze is waaruit veel ideeën voor projecten voortkomen en die de samenwerking binnen een dorp stimuleert.

Leve(n)de dorpen biedt dorpen een standaardaanpak aan, waarbij de ondersteuning door de vereniging Groninger Dorpen, naast wat organisatie- en vergaderkosten, wordt gesubsidieerd. “Standaardaanpak” betekent in deze context dat een basis-stappenplan wordt vertaald naar de specifieke omstandigheden in een dorp. Maatwerk per dorp staat steeds voorop. De totale kosten voor het maken van een dorpsvisie bedragen gemiddeld: € 8.000. Voor deze kosten kan subsidie worden aangevraagd bij het Programma Landelijk Gebied in uw eigen regio (provincie/plattelandshuis). De eigen bijdrage vanuit het dorp bestaat uit vrijwilligerstijd.

Dorpen die afzien van procesbegeleiding door de vereniging Groninger Dorpen kunnen bij Leve(n)de dorpen subsidie aanvragen voor de overige kosten (vergader- en productiekosten rapport) tot een maximum van € 1500. Deze subsidie dient eveneens vooraf te worden aangevraagd.

Standaardaanpak Keukentafelmethode

De standaard aanpak is de zogenaamde "keukentafelmethode". Het heeft in vele dorpen reeds geleid tot een dorpsvisie. Het standaard stappenplan ziet er als volgt uit:

1 Voorbereidingsfase

Organisatie

- Vooroverleg met de gemeente door dorpsbelangen, uitzetten stappenplan en overleggen organisatie met dorpsbelangen, subsidieaanvraag door dorpsbelangen.
- Formeren van een werkgroep door dorpsbelangen.

Inhoudelijk

- Brainstormavond met de werkgroep voor het bepalen van de thema's, ontwikkelen werkbladen en instructieavond "keukentafelgesprekken" voor de leden van de werkgroep.
- Planning van de gesprekken en bewonersavond.

2 Inventarisatiefase

- Werkgroepleden voeren keukentafelgesprekken met dorpsbewoners.
- Concept-dorpsvisie wordt door de vereniging Groninger Dorpen ontwikkeld, terugkoppeling in de werkgroep.
- Actiepunten worden vastgesteld en prioritering aangeven.

3 Terugkoppelingsfase

- Bewoners en gemeente worden steeds op de hoogte gehouden van wie, wat, waar, wanneer, waarom en hoe door de werkgroep, namens dorpsbelangen.
- Terugkoppeling van de concept-dorpsvisie aan alle dorpsbewoners.
- Discussie en conclusies resulterend in de vaststelling van het concept met de aangegeven wijzigingen.
- Eindredactie van de dorpsvisie, inclusief het verzamelen van het illustratie materiaal, door de werkgroep.

4 Presentatie dorpsvisie:

- aan het dorp
- aan de gemeente/overheden
- opheffen werkgroep "ontwikkeling dorpsvisie"
- instelling werkgroep(en) "uitvoering dorpsvisie"

Een dorpsvisie, en dan.....: DE UITVOERINGSFASE

Met de realisatie van een dorpsvisie heeft u een bron van ideeën voor projecten in handen, waarmee u als dorpsbelangen aan de slag kunt.

Aanpak Dorpsvisie+

Naast de standaardmethode bestaat inmiddels ook een afgeleide aanpak: methode Dorpsvisie+. Kenmerkend voor deze aanpak is dat er, naast de brede inventarisatie in het dorp, vanaf het begin veel aandacht is voor het uitvoeringstraject. De werkgroep maakt op basis van de uitkomsten van de inventarisatie een keuze voor één of meer thema's. Op deze hoofdthema's wordt voortgeborduurd met bewoners en specialisten op dat betreffende terrein, zodat bij de verschijning van de dorpsvisie het uitvoeringstraject meteen vervolg kan krijgen. Denk bij de specialisten aan samenwerking met Landschapsbeheer Groningen, het informatiepunt Duurzaam Bouwen, een woningbouwcorporatie of een stedenbouwkundig- of verkeerstechnisch bureau.

De totale kosten voor het maken van een Dorpsvisie+ overschrijden de kosten van de standaard aanpak met gemiddeld € 4.000.

Actualisatie

Wanneer de dorpsvisie om actualisatie vraagt, bijvoorbeeld omdat de meeste actiepunten gerealiseerd zijn, of omdat de omstandigheden en/of mogelijkheden van het dorp ingrijpend zijn veranderd, wordt er per dorp gekeken hoe deze actualisatie kan worden aangepakt. Maatwerk dus. Wanneer er meer begeleiding wordt gevraagd dan wat de vereniging als ledenondersteuning kan aanbieden, kan het wederom als projectactiviteit bij Leve(n)de dorpen aangedragen worden.

Algemeen

Los van de gekozen methodiek geldt m.b.t. een dorpsvisie steeds:

De rolverdeling in hoofdlijnen

- het project valt onder de verantwoordelijkheid van dorpsbelangen;
- een werkgroep voert het project voor dorpsbelangen uit;
- de bewoners fungeren als informatiebron;
- de vereniging Groninger Dorpen begeleidt het proces en coacht de werkgroep;
- de gemeente volgt het proces, geeft de bestaande beleidskaders aan, zorgt voor organisatorische follow-up van de dorpsvisie binnen de gemeente en draagt bij in de kosten.

Het project is succesvol, wanneer..

- de ideeën uit de dorpsvisie vervolgens ook worden gerealiseerd.

Verdere ondersteuning

Veelal sluiten activiteiten van de vereniging Groninger Dorpen aan bij vragen die er leven bij enerzijds het ontwikkelen van een dorpsvisie of anderzijds de uitvoering ervan.

Daarnaast zijn er volop mogelijkheden om de Groninger dorpen te ondersteunen bij het realiseren van hun plannen. Klikk u op www.groningerdorpen.nl door naar '**Van idee tot project**' voor meer informatie.

Meer lezen over dorpsvisies:

- **Voorbeeld dorpsvisie** (Dorpsvisie Middelstum Westerwijtwerd Huizinge Toornwerd, 5 MB)